

H. Gül Kurtul

Eğitim Koordinatörü
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı
OSGB Sorumlu Müdürü

Değerli okurlarımız,

Bu ay da sizlerle, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yakından ilişkili olduğu kadar rutin gündelik hayatımızdaki can güvenliğimiz ile de doğrudan ilgili olan ve Eylül ayı içinde 10 çalışanın iş yerinde iş kazası sebebiyle ölümüne sebep olan 'Asansör Güvenliği' üzerinde paylaşımlarda bulunmak istiyorum.

KORKUYORUZ ANCAK TEDBİR ALIYOR MUYUZ?

Asansör korkusu her ne kadar 'Basit korkular' içinde değerlendirilse de, sadece ülkemizde değil tüm Dünya'da da azımsanamayacak kadar sık rastlanan bir vakadır. Gündelik hayatımızda olsun iş hayatımızda olsun asansör kullanmaktan kaçınan, zorunlu olmadıkça kullanmamayı tercih eden ya da kullansa dahi kendini asansör kabini içinde huzursuz, endişeli ve kaygılı hisseden tanıdıklarımız mutlaka vardır. Çoğu zaman ilgili korkunun temelini inildiğinde kendi yaşadığımız kötü deneyimlerimiz kadar çevre uyarıcılardan gelen ve bilinç altımızda olumsuz kayıtların oluşmasına yol açan iş kazası olsun gündelik kaza olsun her türlü trajik olayın yattığını söylemek hiç de yanlış bir çıkarım olmasa gerek. Korkularımıza rağmen güvenlik tedbirlerini almak konusundaki eksikliklerimizin ve çoğu zaman vurdumduymazlıklarımızın yarattığı çelişki kolay açıklanabilecek bir durum olmasa gerek. Son olarak bu asansör kazası sayesinde insan güvenliğiyle ilgili önlemlerin alınması gerekliliği bir kez daha gündeme gelmiş olsa da biliyoruz ki aynı maden iş kazalarında yaşandığı gibi ilgili olayın yarattığı fırtına kısa süre sonra dönecek ve ne kişi ne işveren ne de devlet taraflarındaki farkındalık uzun soluklu olmayacaktır.

Makine Mühendisleri Odası'nın 2014 yılında hazırladığı bir rapora göre Türkiye'deki asansörlerin % 70'i kullanıma uygun değil.2012 yılına kadar bu oran % 92 idi.Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca 1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla 'Asansör Bakım İşletme Yönetmeliği ' yürürlüğe sokuldu.Bu yönetmeliğe göre konutlardaki ya da işyerlerindeki insan asansörlerinin yılda bir kere TÜRKAK'tan akredite A Tipi muayene kuruluşları tarafından denetlenmesi gerekiyor. Bu denetim mekanizmasının oluşturulması için de yerel yönetimlere, belediyelere yetki verildi.Bina yöneticileri, işverenler ve tüm yetkili kişilerin bu denetimi yaptırmaları zorunlu. Ancak bu denetim mekanizmasının hala işlerliğinin sağlanabildiği söylenemez. Yönetmelikler gereği yapılan denetimler sonrasında asansöre 3 çeşit etiket yapıştırılıyor. Kullanılması can ve mal güvenliği açısından kesinlikle sakıncalı olan asansörlere 'kırmızı', eksiklikleri tespit edilen, düzeltildikten sonra kullanılabilir asansörlere 'sarı' kullanılmasında sakınca olmayan asansörlere de 'yeşil' etiket yapıştırılıyor.Yeşil etiket yoksa asansörü hiçbir canlının kullanmaması gerekiyor. Peki gündelik hayatımızda ya da iş hayatımızda kullandığımız asansörlerdeki etiketlere hiç dikkat ettik mi ya da asansörlerde etiket sorgulaması hiç yaptık mı?

Sanırım bu soruya çoğumuzun cevabı hayır olacak. Çünkü yapılan bir diğer araştırma göstermiştir ki ölümlü asansör kazalarının yüzde %69.8'i Türkiye'de gerçekleşiyor.Her yıl ortalama 200 kazanın meydana geldiği ülkemizde maalesef ki %20'si can kaybı ile sonuçlanmaktadır.Türk Standartları Enstitüsü'nün 21 ilde yaptığı çalışma asansörlerin işletme ve bakımları üzerine önemle eğilmemiz gerektiğini gösteriyor.Nufusumuzun yaklaşık % 65'inin günde ortalama 4-5 kez kullandığı asansörlerin sadece % 70'inin güvenli çıkması toplum olarak içinde bulunduğumuz riski açıkça gözler önüne sermektedir. Yukarıda bahsedilen etiketlenme kriterlerine göre de ülkemizde son 3 aya ait kontroller sonucu asansörlerin % 73'ünün kırmızı, yüzde %5'inin sarı, %22'sinin ise yeşil etiket almış olması da oldukça düşündürücü bir durumdur.

Asansörlerin her ne kadar yaşam kalitemizi arttıran, zaman tasarrufu sağlayan ve hayatı kolaylaştıran ekipmanlar olduğu bilirse de sanırım güvenli kullanım konusunda toplumsal olarak bilinçlenmemiz ve bunun için de kişisel olarak farkındalığımızı arttırmamız en birincil önlem olarak görünmektedir. Gerek iş yerimizde gerekse konutlarımızda sık sık kullanmak durumunda kaldığımız asansörlere yönelik bakım periyotlarını olmasa bile en azından kullanımına yönelik güvenlik önlemlerini sorguluyor olmak, takip etme noktasında bireysel farkındalık yaratmak sanırım bu yazı sonrası tüm okuyucularımızda bir skala daha ilerlemiş olacaktır.

tmmob
makina mühendisleri odası

**Asansörün
kullanımı
can ve mal güvenliği
açısından
UYGUNDUR.**

Bir Sonraki Kontrol Tarihi
201...

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği Madde 10'a göre .../.../20... tarihinde yıllık kontrol yapılmıştır.
www.akm.mmo.org.tr // akm@mno.org.tr // 444 8 666

tmmob
makina mühendisleri odası

**Asansördeki
eksik ve
hatalar
GİDERİLMELİDİR.**

Bir Sonraki Kontrol Tarihi
201...

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği Madde 10'a göre .../.../20... tarihinde yıllık kontrol yapılmıştır.
www.akm.mmo.org.tr // akm@mno.org.tr // 444 8 666

tmmob
makina mühendisleri odası

**Asansörün
kullanımı
can ve mal güvenliği
açısından
SAKINCALIDIR.**

Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği Madde 10'a göre .../.../20... tarihinde yıllık kontrol yapılmıştır.